

ALYTAUS RAJONO SAVIVALDYBĖ

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos
Kauno valdybai
S. Daukanto g. 4
44307 Kaunas

2021-10-29 Nr. (3.19)K26-4669

DĖL IŠVADOS APIE KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMĄ

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintas Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas, Alytaus rajono savivaldybėje 2021 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas. Analizuotas 2021-01-01–2021-09-01 laikotarpis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė Alytaus rajono savivaldybės administracijos Teisės ir vidaus administravimo skyriaus vyr. specialistas Almantas Padimanskas, kuriam pagal pareigybės aprašymą (Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. D1-1077(Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gegužės 25 d. įsakymas Nr. D1-542 redakcija) yra paskirta organizuoti korupcijos prevenciją savivaldybėje ir atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybę.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo analizuojama Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriuje, socialinio būsto fondo sudarymo ir jo plėtros, socialinio būsto nuomos srityje.

Analizė atlikta dokumentiniu būdu, formalioju, palyginimo, žodiniiais valstybės tarnautojų paaiškinimais, analizuojant įstaigos skyriaus nuostatus, pareigybių aprašymus, veiklos sritis reglamentuojančius įstatymus, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus, atitinkančių sričių Lietuvos Respublikos ministrų įsakymus ir kitus teisės aktus, kuriais savo darbe vadovaujasi Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus darbuotojai atsakingi už aukščiau numatytų funkcijų įgyvendinimą, atlikdami savo užduotis.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus vykdoma veikla, susijusi su socialinio būsto fondo sudarymu ir jo plėtra, socialinio būsto nuomos srityje, atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytus kriterijus: pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas, veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Socialinio būsto fondo sudarymą ir jo plėtrą socialinio būsto nuomos srityje Alytaus rajono savivaldybėje vykdo Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus specialistai. Skyriaus specialistų funkcijos, sprendimų priėmimo tvarka, kontrolė ir atsakomybė yra

Biudžetinė įstaiga
Pulko g. 21, 62135 Alytus
Tel. (8 315) 55 530
Faks. (8 315) 74 716
El. p. info@arsa.lt

A. s. Nr.
LT894010040900000088
„Luminor Bank“, AS
Kodas 40100

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 188718528

reglamentuota Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme, Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. balandžio 10 d. įsakymu Nr. A1-195 „Dėl prašymų suteikti paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti nagrinėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1036 „Dėl Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. K-203 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2018 gegužės 10 d. sprendimu Nr. K-99 „Dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos mokesčių dydžių nustatymo“, Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2017 m. lapkričio 2 d. sprendimu Nr. K-224 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės būsto fondo ir socialinio būsto kaip savivaldybės būsto fondo dalies, sąrašų patvirtinimo“, Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. D1-1476 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašo tvarkymo ir tikslinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, pareigybių aprašymais, patvirtintais administracijos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu Alytaus rajono savivaldybės tarybos kompetencijai priskirta sprendimų dėl savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo sudarymo (statybos, pirkimo ir t. t.) tvarkos, būsto suteikimo tvarkos ir nuomos mokesčio dydžio priėmimas, kitų sprendimų, numatytų Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, priėmimas.

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo paskirtis – nustatyti paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti teikimo asmenims ir šeimoms principus, finansavimo šaltinius, formas, paramą būstui įsigyti ar išsinuomoti gaunančių asmenų teises ir pareigas, taip pat socialinio būsto ir savivaldybės būsto nuomos bei savivaldybės būsto pardavimo sąlygas ir tvarką. Šio įstatymo 14 straipsnyje nurodyta savivaldybės būsto fondo sudarymas ir naudojimas. Pažymėtina, kad savivaldybės būsto fondą sudaro socialiniai būstai ir savivaldybės būstai, kurie nuomojami įstatymo nustatyta tvarka. Asmenys, norintys gauti savivaldybės socialinį būstą, gali kreiptis į Alytaus rajono savivaldybės administraciją su prašymu, įrašyti į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus veiklos nuostatų, patvirtintų Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 15 d. įsakymu Nr. D1-823 „Dėl turto valdymo skyriaus nuostatų ir valstybės tarnautojų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymų patvirtinimo“, 4.16 ir 4.17 papunkčiuose nurodyta, kad skyrius organizuoja savivaldybės būsto ir socialinio būsto fondo plėtrą, valdymą ir naudojimą bei tvarko valstybės paramos būstui įsigyti ir socialinių būstų suteikimo dokumentus.

Už savivaldybės būsto fondo sudarymą ir jo plėtrą, socialinio būsto nuomos srityje atsakingas Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus valstybės tarnautojas, kurio pareigybės aprašymas patvirtintas Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. D1-743 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 15 d. įsakymo Nr. D1-823 „Dėl Turto valdymo skyriaus nuostatų ir valstybės tarnautojų bei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymų patvirtinimo“ pakeitimo“. Viena iš pagrindinių šio pareigybės aprašymo funkcijų yra socialinio būsto suteikimo organizavimas.

Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašas tvarkomas ir asmuo įrašomas į sąrašą pagal prašymo užregistravimo savivaldybės administracijoje datą ir laiką.

Teisę į socialinio būsto nuomą turi asmenys ir šeimos, kurie atitinka visus Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 9 straipsnyje keliamus reikalavimus. Asmenų atitiktis vertinama

pasitelkiant Socialinės paramos šeimai informacinę sistemą (SPIS), pagal sistemoje suvestus duomenis nustatoma eilės tvarka, pagal kurią asmenims suteikiama teisė sudaryti savivaldybės socialinio būsto nuomos sutartis. Jeigu asmenys atitinka minėtus reikalavimus bei pateikia prašymą savivaldybės administracijai į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą įrašomi Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu. Vadovaujantis Alytaus rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašu, patvirtintu Alytaus rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. K-203 „Dėl Alytaus rajono savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ apie priimtą sprendimą asmenys informuojami registruotu paštu.

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 24 straipsnio 3 dalis numato, kad savivaldybių administracijos savivaldybės būsto fondo ir socialinio būsto, kaip savivaldybės būsto fondo dalies, sąrašus, Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į paramą būstui išsinuomoti, sąrašą, o taip pat šio įstatymo 16 straipsnio 8 dalyje nurodytais atvejais (kai savivaldybės tarybos nustatyta tvarka socialinis būstas gali būti išnuomojamas ir neįrašytiems į Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą asmenims bei šeimoms, jeigu šie asmenys ir šeimos Lietuvos Respublikos teritorijoje nuosavybės teise neturi kito būsto) išnuomotus socialinius būstus skelbia savivaldybės interneto svetainėje. Atlikus išsamų tyrimą pastebėta, kad Alytaus rajono savivaldybės internetiniame puslapyje www.arsa.lt skiltyje Veiklos sritys, Veiklos sritys nuorojoje [Ekonomika ir turto valdymas](#), paspaudus [Parama būstui įsigyti ar išsinuomoti](#), paskelbta visa informacija, kurios reikalauja teisės aktai. Peržiūrėjus visus pateiktus duomenis, matyti, kad Alytaus rajono savivaldybės būsto fonde yra 96 savivaldybės būstai. Tikrinamu laikotarpiu savivaldybės būsto fonde nebuvo laisvų būstų (22 savivaldybės būstai ir 74 socialiniai būstai).

Tikrinamo laikotarpio pradžioje asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąraše buvo įrašyta 57 asmenys (šeimos). Pagal sąrašus: jaunų šeimų – 12; šeimų, auginančių tris ir daugiau vaikų (įvaikių) – 10; neįgaliųjų asmenų ir šeimų, kuriose yra neįgalūs asmenys – 7; likusių be tėvų globos asmenų ir jų šeimų – 1, bendrasis (įrašomi asmenys ir šeimos, nepatenkantys į kitus sąrašus) – 27. Socialinio būsto Alytaus rajono savivaldybėje laukia 138 asmenys (kartu su visais šeimos nariais).

Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme nustatyta, kad savivaldybių socialinio būsto fondo plėtra vykdoma statant naujus arba rekonstruojant ir pritaikant būsto paskirčiai esamus pastatus, perkant ar kitokiu būdu įsigyjant gyvenamuosius namus, jų dalis, butus, ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui išsinuomojant fiziniams ar juridiniams asmenims priklausančius būstus, taip pat savivaldybėms Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta tvarka perimant valstybės reikmėms nereikalingas laisvas gyvenamąsias patalpas arba gyvenamąsias patalpas, kuriose gyvena asmenys. Šiuo tikslu siekiama padidinti Alytaus rajono savivaldybės ir socialinio būsto fondą siekiant išplėsti galimybes apsirūpinti būstu asmenims ir šeimoms, turintiems teisę į socialinio būsto nuomą, pagal Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą bei įrašytiems į savivaldybės sudaromą Asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinio būsto nuomą, sąrašą.

Atsižvelgiant į tai, kad yra asmenų vis dar laukiančių socialinio būsto, Alytaus rajono savivaldybės taryba 2019 m. gruodžio 19 d. sprendimu Nr. K-240 „Dėl butų pirkimo“ nutarė pirkti 10 butų Alytaus rajono savivaldybėje.

Įgyvendindamas minėtą tarybos sprendimą Alytaus rajono savivaldybės administracijos direktorius 2020 m. sausio 28 d. įsakymu Nr. D1-89 „Dėl Butų pirkimo komisijos sudarymo ir jos darbo reglamento tvirtinimo“, sudarė komisiją, kuri organizuotų butų pirkimo konkursą bei atrinktų nugalėtojus, pagal Butų pirkimo skelbiamų derybų būdu sąlygas. Komisija konkursą organizavo laikydamasi Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamojų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 3d.

nutarimu Nr. 1036 „Dėl Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Komisijos nariai, prieš pradėdami darbą komisijoje, turi pareigą pasirašyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus. Kitaip tariant, komisijos nariai parašais patvirtina savo pasižadėjimus objektyviai, be išankstinio nusistatymo, vadovaujantis visų kandidatų lygiateisiškumo principu, atlikti komisijos nario pareigas, o taip pat saugoti ir tik įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytais tikslais ir tvarka naudoti patikėtus dokumentus, kuriuose yra konfidenciali informacija, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su ta informacija susipažinti ir ja pasinaudoti. Atlikus visas konkurso procedūras, butų atitinkančių Butų pirkimo skelbiamų derybų būdu sąlygas, 2021 m. buvo tik vienas. Atlikus derybas ir susitarus dėl kainos, buvo priimtos rekomendacijos siūlyti Alytaus rajono savivaldybės tarybai įsigyti butą.

Alytaus rajono savivaldybės 2021 – 2023 metų strateginiame veiklos plane, 6 priemonėje buvo numatyta nuosekliai didinti Savivaldybės būsto fondo apimtį, atsižvelgiant į gautas lėšas iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, būsto pardavimų, Europos Sąjungos ar kitų teisėtai gautų lėšų.

Po atliktų butų pirkimo paaikšėjo, kad pirkimų vykdymo metu, tai yra 2020 – 2021 metais, Alytaus rajono savivaldybėje yra labai maža pasiūla butų, kurie atitiktų keliamus reikalavimus ar kurie galėtų būti savivaldybės perkami, Alytaus rajono būsto fondo plėtrai. Per dvejus metus iš viso nupirkta tik du butai, tai yra vienas butas 2020 metais ir vienas 2021 metais. Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus valstybės tarnautojas informavo, kad dėl tinkamo socialinio būsto trūkumo savivaldybėje per 2021 metų 9 mėnesius apgyvendintos buvo tik dvi šeimos.

Vykdamas butų pirkimo procedūras, visi butai perkami geros būklės, tinkami gyventi be papildomų išlaidų, kad būtų galima apgyvendinti socialinio būsto laukiančius asmenis. Alytaus rajono savivaldybės būsto fonde esami būstai tinkami socialinio būsto nuomai. Esant natūraliam būsto nusidėvėjimui, socialiniame būste gyvenantys asmenys gali kreiptis dėl būsto atnaujinimo ar pagerinimo, kuris atliekamas pagal savivaldybės turimas lėšas. Per 2021 metų 9 mėnesius, socialiniame būste gyvenantys asmenys nesikreipė dėl būsto pagerinimo todėl per 2021 metus būsto pagerinimui nebuvo naudotos savivaldybės lėšos.

Įvertinus savivaldybės teisės aktus, reglamentuojančius socialinio būsto priežiūrą bei savivaldybėje vedamą asmenų ir šeimų, turinčių teisę į socialinį būsto nuomą, apskaitą SPIS sistemoje, darytina išvada, kad savivaldybėje teisinis reglamentavimas yra pakankamas ir atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatas, o naudojama informacinė sistema užtikrina, kad Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus vyriausiasis specialistas, atsakingas už socialinio būsto administravimą, negalės veikti savo nuožiūra.

Taigi, kaip matyti, dėl išsamaus aukštesnės juridinės galios teisės aktų ir Alytaus rajono savivaldybės priimtų teisės aktų reglamentavimo bei naudojamos informacinės sistemos (SPIS) iš esmės nepaliekama galimybė pasireikšti valstybės tarnautojų (darbuotojų) diskrecijai savivaldybės socialinio būsto fondo sudarymo ir jo plėtos, socialinio būsto nuomos srityse.

Alytaus rajono savivaldybės administracijos Turto valdymo skyriaus valstybės tarnautojams suteiktos teisės ir nustatytos pareigos apibrėžtos norminiais teisės aktais, skyrių veiklos nuostatais ir valstybės tarnautojų pareigybių aprašymais. Valstybės tarnautojai, atlikdami jų kompetencijai paskirtas funkcijas, vadovaujasi valstybės tarnautojų veiklos etikos principais, norminiais teisės aktais, Alytaus rajono savivaldybės tarybos sprendimais, administracijos direktoriaus įsakymais, kitais jų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Valstybės tarnautojai jų kompetencijai priskirtas funkcijas atlieka laiku ir pareigingai.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę labiausiai gali sąlygoti žmogiškasis faktorius arba neapdairumas.

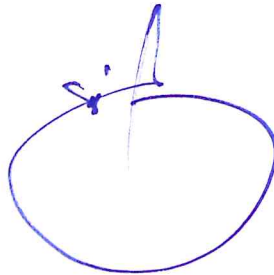
Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad Alytaus rajono savivaldybės administracijoje veikia „vieno langelio“ principas bei dokumentus galima pateikti elektroninėmis priemonėmis, dėl ko mažėja galimybės korupcijai pasireikšti, kadangi specialistų ir gyventojų tiesioginis kontaktas ir galimybės specialistui daryti poveikį yra minimalūs. Visi dokumentai, visos administracinės paslaugos ir konsultacijos yra teikiamos vienoje vietoje.

IŠVADA. Šiuo metu socialinio būsto fondo sudarymo ir jo plėtros, socialinio būsto nuomos srityje korupcijos pasireiškimo tikimybė yra minimali, visos procedūros atliekamos laikantis teisės aktų reikalavimų.

Siekdami užkirsti kelią korupcijos pasireiškimo tikimybei, teikiame šiuos pasiūlymus:

1. Plėsti galimybes gyventojams plačiau naudotis e. paslaugomis socialinio būsto fondo sudarymo ir jo plėtros, socialinio būsto nuomos srityje;
2. Periodiškai atnaujinti personalo (valstybės tarnautojų, darbuotojų, politikų) žinias korupcijos prevencijos mokymuose, seminaruose.
3. Keičiantis teisiniam reguliavimui operatyviai atnaujinti vidinius teisės aktus bei atnaujinti informaciją Alytaus rajono savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės meras

Algirdas Vrubliauskas